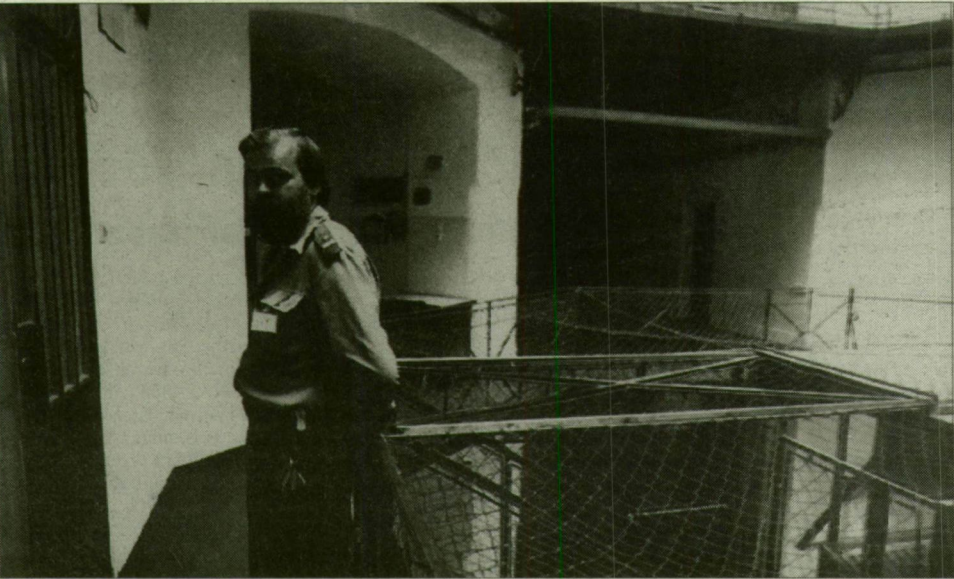

Fotó: Schmidt Andrea

■ A XI. nemzetközi kriminológiai kongresszus kihelyezett szekciójára Budapestre két autóbusszal mintegy hetven szakember érkezett Szegedre. A szervezők szerint az érdeklődés és a vártnál sokkal nagyobb. Akik a főváros látnivalóit felcserélték a kétszer háromórás buszozásra, nyilvánvalóan a szakmájuk kérdéseit tartják szem előtt. Mit tudhatnak meg *dr. Nagy Ferenc* előadásából? Például azt, hogy az 1980 és 1991 közötti tizenkét éves időszakban az életfogytig tartó szabadságvesztést Magyarországon összesen 124 esetben alkalmazták. A múlt évtizedben az ország börtönépessége 1986-ban volt a legmagasabb, amikor a fogva tartottak abszolút száma 23 ezer 678 volt. Ezt követően 1991-ig csökkent ez a szám; attól kezdve újból növekedés figyelhető meg.

Csöti András alezredes, a Szegedi Fegyház és Börtön parancsnoka *Az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtásának gyakorlatáról* érkezett. A gyakorlati szakember megemlítette például, hogy az életfogytosok természetesen a büntetésük második felében több jutalmat kapnak. Öt év után megfigyelhető, hogy lényegesen nő azoknak a száma, akik hatnál több jutalmat kapnak egy évben. Ők már folyamatosan egy munkahelyen dolgoznak, így megismerik a

■ **Libasorban: kínaiak és japánok**

Nemzetközi portya a Csillagban

A JATE Állam- és Jogtudományi Karának Tisza Lajos körüli épületének nagytermében dr. Lőrincz József levezető elnök tegnap délelőtt 11 órakor dr. Nagy Ferencnek adta meg a szót, aki az Életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetésről és annak végrehajtásáról szolt.

munkafolyamatokat, bizonyos mértékig érdekük, hogy számukra megfelelő és kiszámítható viszonyok alakuljanak, s a jutalmak révén gyakorlati előnyökhöz jutnak, amely azért is lényeges, mert külső támogatásra kevésbé számíthatnak. Fontosnak tartja a hosszú idős szabadságvesztésre ítélt esetében az oktatás, a tanulás, a konvertálható új ismeretek megszerzését. Ennek biztosítására az önkéntesség elvének, valamint a pénzügyi adottságok figyelembevételével minden lehetőséget kihasznál.

Végül *dr. Bodnár Imre* előadása hangzott el, *Visszaesők nevelése a büntetés-végrehaj-*

tásban címmel. Lehangoló statisztikai adatokat ismertetett a büntetett előéletű bűnelkövetők számának alakulásáról. Az adatsorból csupán egyet emelünk ki. Míg 1982-ben 2673 volt a többszörösen visszaesők száma, addig ez 1991-re 9063-ra módosult.

A kriminológusok délután meglátogathatták a Csillag-börtönt. Fotóriporter kollégámmal velük tartottunk. Ama bizonyos pontról indultunk el a szelíd portyára, melynek során elítéltek nem találkoztunk, viszont megismerhettük életkörményeiket. A kínai, japán, német, angol stb. kriminológusok libasorban követték *Csöti* parancsnokot vagy *Gyuris Kál-*

mán alezredes – két csoportra oszlottunk, ellenkező irányba indulva. A nemzetközi ügyész, bíró és bűnüldöző társadalom jelenlévő képviselői minden méternél kérdésekkel bombázták az „idegenvezetőket”, így néhány érdekesebb választ megoszthatunk az olvasóval. A szegedi Csillagban javarészt életellenes, erőszakos bűncselekményben elmarasztaltakat őriznek. A 650 fő hetvenöt százaléka ide sorolható. Ötszázhetven embert fegyház, nyolcvan börtönös elhelyezésben őriznek. A cellák három-nyolc személyesek. Itt van elhelyezve az a 163 életfogytiglanra ítélt férfi, aki életlenes bűncselekményt követett el. Az átlagos büntetési idő 12,5 év. Az elítéltek negyötöde a belső szabályok alapján is különösen veszélyesnek minősül. Az Alföldi Bútorgyárban 60-70 százaléuk folyamatos munkát végez.

A Csillag ama sokat emlegetett földszinti pontja egy nagy előcsarnokban található. A körletekből innen vonulnak munkára. Fémkereső jelzi az esetleges szabálysértést. Jobb oldalt étkezési bolt található – naponta nyitva van, s az elítéltek kártyarendszer alapján vásárolhatnak. A kínálat elfogadható. S még pénztárgépük is van... A folyosó végén fürdőblokk és orvosi rendelő áll az elítéltek rendelkezésére. Egy fekete táblán krétafelírat jelzi a videon fogható, zárt láncú programot: Az elnök emberei... című filmet vetítik. Továbbstálunk. A biztonsági zárkában az egyik német ügyész lefénképezteti magát – ott az ön- és közveszélyes bűnözőket tartják ideiglenesen fogva. Meztele-nül. Méregzöld a gumifal (nincs hova verje a fejét...) s fölülről világítják meg a szűk zárkát. Körbejárjuk a legnagyobb méretű, a nyolcszemélyes zárkát, meglepően sok a virág, s a legmagasabb szekrényen tévé díszleg.

...S visszatérünk a Csillag azon pontjára, ahonnan szelíd portyánkra elindultunk. A börtönseta során elítél hangját nem hallottuk. A parancsnok tisztázta: kihirdették, hogy külföldi vendégek látogatják meg az intézetet. Az Alföldi Bútorgyár sem dolgozott tegnap. „Vasárnap” lett volna?

Pataki Sándor

Kis malőr - nagydolog

A következő esetet azoknak a humorérzékébe ajánlom, akik ma reggel elindulnak, hogy a Gáspár Zoltán utcai vadonatúj óvodába irassák gyermekeiket.

A Gáspár Zoltán utcai óvodával ugyanis van egy kis baj. Ezúttal nem túljelentkezésről van szó, mint a rókusai óvoda esetében, hiszen az új intézményt éppen azért hozta létre az önkormányzat az egykori bölcsőde helyén, hogy hat csoport, vagyis 120 gyermek számára megoldja az óvodai zsúfoltságot. Az épületet kiválasztották, tatarozták, rendbeszedték, mindenki dolgozott, akinek dolgoznia kellett, a munkák jól haladtak, a kellő oktatási és berendezési eszközöket beszerezték, s az óvónők is készen állnak a szeptember eleji nyitásra.

Minden együtt van, úgysem fogják kitalálni, mi hiányzik.

Nincs gyermekvéde-csésze. Az egész országban nem lehet kapni.

Szegeden hosszú ideje nem nyitottak már óvodát, s az elmúlt években senki nem keresett kisméretű öbltő-csészét. Így senki nem gondolta, hogy ez nagy feladat lesz. A vásárhelyi porcelángyár gyártana, de csak megrendelés-re, s várni kell, amíg elkészül. Németországból lehetne még hozatni, de arra is várni kell egy-két hetet. Megpróbálták kibontani a bezárt szegedi óvodák kisvécéit. Összetört mind. Így hát várni kell még – szeptember közepéig, azt mondják – az új óvodával is.

A beíratásra induló szülők humorérzékébe ajánlottam az esetet, mert valóban mulatságos. De nem csodálko-zom, ha ezt a helyet sok hasonló dolog foglalta volna már el mostanáig.

Pauer Sándor

MB
MODUL-BAU
Építőanyagok alaptól a tetőig!
Padlóburkoló 550 Ft+afa • Fagyálló padlóburkoló 750 Ft-tól+afa • Csempé 350 Ft-tól+afa • Kazettás belső ajtók, tömör és üvegezett • Különlleges kivitelű, öntött márvány fürdőszoza-berendezések
MODUL-BAU ÉPÍTŐIPARI KFT.
Szeged, Csongrádi sgt. 27. T.: 491-022
Nyitva tartás: hétköznap 7.30-17, sz.: 8-12 óráig.

Reprezentatív szakszervezetek

Az 1993. május 28-áig megtartott közalkalmazotti tanácsi választások eredménye alapján a Csongrád megyei önkormányzat fenntartásában működő intézmények területén folytatandó érdekegyeztetésben – a fentebb említetteken kívül – a szakmácsopontonkénti eredmények alapján nincs olyan szakszervezet, melyet külön hely illetne meg.

velődési Dolgozók Szakszervezete – SZEZ.

A Csongrád megyei önkormányzat fenntartásában működő intézmények területén folytatandó érdekegyeztetésben – a fentebb említetteken kívül – a szakmácsopontonkénti eredmények alapján nincs olyan szakszervezet, melyet külön hely illetne meg.

Tizenhétezer pár cipő a Marson Reno-nyitány Szegeden

Fotó: Schmidt Andrea

A Mars téri U pavilonban ma reggel 9-kor a nagyközönség előtt is megnyílik a multinacionális Reno Cipő Konzszern legújabb magyarországi üzlete. A szegedi cipőcentrum a cég hetedik hazai vállalkozása.

Mint ahogy azt tegnap, szerdán délután a sajtófogadáson *Rigó László*, a Reno Cipő Kereskedelmi Kft. magyarországi területi igazgatója elmondta, a Reno cipőcentrumokban, Németországban és további négy európai országban évente több mint 30 millió pár lábbeli talál gazdára. A konzszern elődjét 1968-ban alapították, amely csomagküldő szolgálatként kezdte. Majd 1983-ban megnyitották az első áruházat is Németországban. A Reno 1985-ben már megtalálható

Ausztriában, még két évvel később pedig Svájcban. Majd a kelet-európai piacok meghódítása kezdődött, cseh és magyar üzletek nyitásával.

A szegedi cipőcentrumban a mai naptól 17 ezer pár cipő vár gazdára, a magyar pénztárcákhoz igazodó áron. A Mars téri 800 négyzetméter alapterületű pavilonban női, férfi és gyermek lábbeliket egyaránt vásárolhat az érdeklődő.

A tegnapi fogadáson *dr. Farkas László* államtitkár, köztársasági megbízott üdvözölte a cég képviselőit megjelent egyik igazgatót, *Kurt Schaubot*. S megjegyezte: valóban nem mindegy, hogy Európába milyen cipőben megyünk.

F. K.

■ Kórházi betegtársa hívta föl figyelmünket Barta Ferencre. Mentő vitte be, rohamkocsi, de csak azután, amikor a vérnyomása lement már 240-re. És az APEH-ellenőrök még akkor is a jegyzőkönyvet akarták vele aláírni.

Lábadozó betegként már újra a boltban beszélgettünk vele, a Rókusi körút legelején. Azt mondja, bejött egy férfi meg egy nő, és sárgadinnyét választott magának. Rátették a mérlegre, be is ütötte az árát a gépbe. Szívem, ne vegyünk még egyet? – kérdezte egyikük, és válogatott tovább. Amikor végre kimondták, mégse vesznek, bal kezében volt már a nyugtatomb, de előtte visszaadott az ötven forintból hatvan fillért. Ekkor robbant a vihar.

– Fölmutatta az igazolványát, hogy ő adóellenőr. Már elkéstem a nyugtával, ne is írtam. Mert állítólag előbb kell megírnom a nyugtát, és csak utána visszaadnom az aprót. Aztán elkezdtek bogarászni, mit honnan vettem és meny-niért. A katonaságnál annak idején szívizomgyulladást kaptam, kezdett elsötétülni előttem a világ. Akkor derengett megint valami, amikor a szomszédból ájtott a nagyon kedves doktornő, és a számat feszegeték, hogy belefújjanak valamit. Injekciót akkor már kaptam.

■ *Gyanús az az ember, aki összeszik, ha ellenőri lát.*

APEH-krízis, rosszulléttel

Fotó: Enyedi Zoltán

– És az nem gyanús, aki nem veszi észre, ha már össze is esett? Aki még akkor is ki-

vár, hogy a halottaskocsi viszel vagy a rohamkocsi? Aki meghallván, hogy már moz-

gok, még mindig a jegyzőkönyvet akarta aláírni velem? Szegény doktornő, áldja meg az Isten, ő kiáltott ki rájuk: kizishelyzet van! Miféle emberek maguk?!

■ *Mi történt tovább?*

– Megvárta a rohammentő, amíg szállítható állapotba kerültem, de még akkor is gépre kapcsolva vitt be a kórházba. Ott azonnal elkezdtek vizsgálni, így maradtam életben. Amikor elbocsátottak, azt mondta az orvos, vegyem úgy, hogy másodszor születtem.

■ *Rutinból jött az ellenőrzés vagy gyanúból?*

– Okot nem adtam rá, az biztos. Csak azt tudom erre mondani, három rendszerben éltem eddig, mind a három tönkre akart tenni. Apám kulák volt, amikor behívtak katonának, másnap meghalt. Szívizomgyulladást kaptam, el kellett jönnöm olajbányászni, hogy megéljek. Leszállékol-tak, boltot nyitottam. Ekkora bűn az, ha az ember mégiscsak meg akar élni? Se rablógylkos, se adócsaló nem vagyok, az biztos.

Csöndben mondja a feleség: pedig a nő ismerős volt. Azelőtt a Füzértnél dolgozott.

Horváth Dezső